



Sandvikens Bataljons årsrapport 1957



Korpset feirer dette året sitt 100-års jubileum.

Offiserer 1957.

Bjørn Nielsen	Sjef
Tore Neuberth	1. kompanisjef
Kåre Yndestad	2. kompanisjef
Gunnar Norvik Jansen	2. løytnant
Per Egil (Pegga) Jacobsen	4. løytnant Fanebærer
Arne Pettersen	Tarmburmajor
Ole Johan Nielsen	Adjutant
Terje Herland	1. faneoffiser
Otto Yndestad	2. faneoffiser
Odd Andersen	3. faneoffiser
Theo Linge	4. faneoffiser
Per Normann Sønnervik	



Før vi går over til korpsets referat for 1957, må det forutgående arbeid i de eldres rekker trekkes frem som en meget positiv kontribusjon til jubileumsfeiringen. Som man husker, satte Breder Gundersen i gang en inspirert og energisk kampanje blant de eldre for å yte all den støtte, både aktivt og positivt, som var mulig. Dette resulterte at det høsten 1956 ble dannet et arbeidsutvalg som fikk følgende sammensetning:

Kjell Rosendahl
Bjarne. Kolstad
Fredr. Skulstad
Edmund Pedersen
Trygve Eriksen,
Fritz Christensen
Kurt Johannessen,
Henning (Plommen) Madsen.

Som formann ble valgt Fredrik Skulstad jr. og som sekretær Edmund Pedersen. Arbeidsutvalgets primære oppgave var å finne frem til personer i de eldres rekker som passende kunne tre inn i det påtenkte 25 manns utvalg etter mønster fra 1932 ved 75 års jubileet. Det ble i den anledning sent ut brev til 300 gamle sandviksgutter. Blant disse navn, ble det Arbeidsutvalgets jobb, enten ved skriftlig eller ved muntlig henvendelse, å plukke ut de mest egnete, både av alder og fra tidligere deltagelse i korpset og dets interesser til den endelige 25 manns komité. Etter atskillige personlige besøk og brev fikk man endelig frem et antall gode sandviksgutter som var villige til å stille til valg. Det ble innkalt til et allmannamøte som foregikk den 11. september 1956. Der var fremmøtt 72 stemmeberettigede.

Resultatet av valget ble som følger:

Aktiv Komité

Kurt Johannessen
Henning (Plommen) Madsen
Odd Pedersen
Trygve Eriksen,
Aksel Hovland.
Odd Klemmetsen, suppl.

Finanskomite

Kjell Rosendahl
Rich. Eliassen
Bjarne Kolstad
Bjarne Bergesen
Anton Gullaksen
Henrik Henriksen suppl.
Wilh. Hansen, suppl.
Karsten Johnsen suppl.

Vedlike-og Nyanskaffelseskomite

Ragnvald. Bessesen
Leon Rosendahl
Jacob Vetås
Alex Madsen

Historiekomite

Christen Tvedt
Johan Aarberg
Edmund Pedersen
Henrik Stabell Muri

Leif Kristiansen
Arthur Ingebrigtsen, suppl.

Robert Valding
Alf Mozer, suppl.
Finn Christensen, suppl.
Fritz Vigerlid, suppl.

Festkomite

Breder Gundersen
Sverre Andreassen
Chr. Pedersen
Fredrik Skulstad jr.
Per Pedersen
Georg Rosendahl suppl.
Ole Bessesen suppl.

Da det foreliggende referatet er meget fullstendig, og viser korpsets adferdsmønster fra uke til uke, vil vi for en gangs skyld ta med hele referatet. Det er morsomt, og kan tjene til meteorologi statistikk for været:

Lørdag 9. mars.

Var fremmøtt noen og seksti soldater. Det regnet da vi begynte, men ble bra senere. Fanebæreren, Arne Pettersen gikk parade.

Mandag 11. mars.

I dag er det første øvelsesdag i uken. Kom kvart på fem, holdt på til kl. 19:00. Fremmøtet bra. I år betaler offiserene kr. 10.- for sesongen, soldater kr. 5.- og slagere kr. 5.-. Øvelsesdagene er mandag og torsdag, foruten lørdag.

Torsdag 14. mars.

Kaldt vær, dårlig fremmøte, 50.60 soldater. Fanebærer og 4. løytnant gikk rundt og snakket med dem som var vekke og sa at dersom de ville fortsette måtte de komme på øvelsesdagene, og det lovte de.

Lørdag 16. mars.

Bra vær. 70-80 gutter. På toppen av Aad Gjellesgt. tok vi kolonnemarsj. En gammel oppslager lærte slagerne å tromme. De var mektig imponert.

Mandag 18. mars.

Valleslette. Defilerte på Sandvikstorvet. Bra fremmøte.

Torsdag 21. mars.

Regnet. Fikk 50 nye vindjakker farge grå. Bra fremmøte.

Lørdag 23. mars.

Nydelig vær. Defilerte og øvet oss også i andre øvelser som til venstre sving osv.

Mandag 25. mars.

Bra med gutter. Igjen pent vær. Øvet oss i det alminnelige.

Torsdag 28. mars.

Utlodning på Sandvikens Skole. Skulle begynne kl. 6, men der var nesten ingen kommet, så klokken ble 20:00 før vi kunne begynne.

Fikk kaffe og kaker. Det kostet kr. 2.- å komme inn. Det ble ikke mer enn halvfyllt.

Lørdag 30. mars.

Nydelig vær. Gikk runden. Ekserserte på Slaktehuset. Parade.

Mandag 1. april.

Begynte med bataljonseksersisen i dag. Offiserene har vært på møter med en del av gamlekarene og lært eksersisen. Bataljonen har ikke hatt eksersis på 5 - 6 år, og offiserene visste ikke hvor de skulle med pelotongene sine, men mange av gamlekarene var der og hjalp oss. Gjennomgikk tre øvelser, artillerifront, kavaleriangrep og pelotongutrykning. Håper det går bedre neste gang.

Torsdag 4. april.

Regnet i dag, men det er lenge siden sist. Gjennomgikk noen av øvelsene i bataljonseksersis.

Lørdag 6. april.

Blåste frisk, mer enn en gang fløy luene av guttene. Gikk gjennom hele bataljonseksersisen. Kolonnemarsj. 89 gutter ialt.

Mandag 8. april.

Gjennomgikk bataljonseksersisen. Gikk bra. Nå begynner huseierne å male husene sine til hundreårsjubileet. Skåland og Skare på Sandvikstorvet maler sine hvite. Det skal bli fint på Sandvikstorvet den 12. mai da vi skal feire jubileet vårt. Bare det går bra med eksersisen vår! Veien nede ved Sandvikstorget er de kommet et stykke vei på nå. (Frem til da gikk sjøen inn til Sandvikstorget og tvilling bodene. På Sandvikstorget var det en kai som gikk ut til der busstoppet ligger i dag. Området mellom Kystkultursenteret og bensinstasjonen ble fylt ut med steinmasser fra sprengningen av den første Eidsvågstunnellen, red. anm). Den blir belagt med brostein. Ferdig med omtrent halvparten av det stykket som vedrører oss, mellom von Tangen og Roll'en. Men Sandvikstorget er i skral forfatning, store dammer når det regner, men Parkvesenet har lovet å asfaltere det til Sandvikens Bataljons hundreårsdag. Offiserer og troppssjefer var på skolen og gjennomgikk eksersisen etterpå i dag. Gikk gjennom kommandoføringen.

Onsdag 10. april.

60 soldater. Eksersisen. Sjefen og 4. løytnant gikk rundt til guttene i dag, altså til dem som har vært vekke noen ganger. Han snakket med foreldrene deres. De lovet at de skulle passe på at guttene kom.

Fredag 12 april.

Offiserene var inne hos fotograf Løtvedt på Torget og tok bilder. Marsjerte tilbake- rundt Rothaugen stemte alle i med "Du sterke Bataljon".

Lørdag 13. april.

Siste dag før påske. 40-50 soldater - vi skulle ikke ha gått i dag, mange er reist på påsketur.

Torsdag 25. april.

62 soldater. Holdt på fra 16:45 til kl. 19:00. Eksersisen var bra. Tok ut gratulasjonspelotong til Nygårds Bataljons 100-års jubileum. Den var flott: Veien fra von Tangen til Roll'en nå ferdig, men Sandvikstorget er ikke ferdig- men det kommer nok.

Fredag 26. april

Tok bildene av offiserene om igjen. Vi smilte på de andre og det går ikke. En av faneoffiserene, Odd Andersen, var vekke. Han var hos presten.

Lørdag 27. april.

Første gang vi fikk ubetinget ros for bataljonseksersisen. Pelotongvis på Slaktehuset. Fotograf Omdahl i Bergens Tidende tar opp en film fra hundreårsjubileet. Han filmer nå fra forberedelsene. Filmet pelotongene borte ved Slaktehuset. Det gjøres nå store forberedelser til jubileet vårt. Hus vaskes, males og settes i stand. Interessen i Sandviken er i hvert fall til stede, det kan vi skrive under på: Bare det blir pent vær og bataljonseksersisen går bra:

Søndag 28. april.

Kvart i tolv møtte de 25 soldatene som skulle være med i gratulasjonspelotongen til Nygård, pluss en som bare kom fordi han hadde så "løst å være med". Han fikk være med. Foruten de 26 var sjef, adjutant og 3 slagere med. De marsjerte ypperlig. Alle pelotongsjefene var med unntatt Kåre Yndestad som bor i Solheimsviken. Sjefen, Bjørn Nielsen holdt en glimrende tale og han utdelte Sandvikens Bataljons høyeste utmerkelse, Ørneordenen, til Nygårds Bataljon. Han fikk mye applaus for talen sin av folk som sto og hørte på og i avisene dagen etterpå. Om kvelden var han på fest hos Nygårds, altså soldatfest. Etter referat i avisen dagen etter fikk vi vite at "han hadde avslørt seg som en morsom og glimrende taler". Og det var greit å høre. Mandag kveld var han med på festen på Grand.

Torsdag 2. mai.

60-70 gutter. Eksersisen bra.

Lørdag 4. mai.

Blåste. Eksersisen 3 ganger. 81 alt i alt. Defilering. Tok ut 28 gutter til flaggheising 12. mai. Kolonnemarsj.

Mandag 6. mai

70-80 gutter. Tok bataljonseksersisen mange ganger. Går godt. De skal begynne å asfaltere Sandvikstorget nå.

Onsdag 8. mai.

Alt gikk bra med eksersisen. Ypperlig innmarsj på Torget, "suveren" som sjefen sa. Veivesenet holder på å asfaltere nå. Det blir nydelig. Øvet oss hele tiden på Slaktehuset i dag. Etterpå var vi nede i klubben på Flyhavnen og holdt møte. Klubben ble opprettet i restauranten på Flyhavnen. Den skal være åpen i uken 6-12. mai. Klubben er åpen for gamlekarer og offiserer. Der er meget koselig. på veggene er der bilder av korpset i forskjellige tider, av offiserer og andre som har gjort godt arbeid i korpset. Men hedersplassen har selvfølgelig Breder Gundersen. Noen av de gamle sabler henger der nede også. Nummerflaggene og hellebardene samt girlander i rødt og hvitt, alt er der. På en av veggene henger et stort bilde av Ørnefanen.

Fredag 10. mai.

I dag hadde korpset generalprøve før hundreårsjubileet 12. mai. Generalprøven var på Sandvikens Skole og den gikk etter vår mening ypperlig. Sandviktorget er nå helt satt i stand. Soldatene fikk utlevert rosetter gratis. Det er en sløyfe i rødt og hvitt. Lørdagen før jubileet er en dag som vil bli husket. Hele Sandviken ble pyntet. I alle gater, smitt og smau ble bjerke' og løv og norske flagg spikret på veggene, eller de inngikk sammen med korpsets farger i girlandere over gaten. Og en ting til; det er rett og slett rørende å se den interessen Sandviks folk viser jubileet. Så å si alle hus er vasket, malt eller flikket til jubileet. I dag ble det på Sandvikstorget reist en portal av trestammer hvor det sto "Velkommen" på den ene siden, og årstallene 1857-1957" på den andre. Der var også laget til et gjerde fra portalen og nedover. Gjerdestolpene var malt rødt og hvit. Til og med benken rundt treet på Sandvikstorget var malt rødt og hvit. Over Skare sin dør var det løv og korpsets farger pluss tallene 1857-1957. Det var rørende å se hvordan alle, gamle og unge, pyntet. En må oppleve det selv, for det ga en egen stemning som ikke kan beskrives.

Vi var ute etter tre lass løv på lastebil ute ved skytebanen, og pluss all bjerken andre tok med seg hjem fra Fjellveien og Munkebotn, ble det litt. Vi satte ned mange flaggstenger, to ved kirken, en ved skolen rett over apoteket, to ved Garmannsgaten, to ved hjørnet Av Sandviktorget og Sandviksveien, 14 i alt. Og sikkert er det at Sandvikens Bataljons jubileum ble mye mer intimt enn Nygårds, for i Sandviken er hele bydelen med. Det er en slik interesse her ute at det bare kan uttrykkes med et ord, fantastisk. Nå håper vi bare at det blir pent vær i morgen. Med været og med alle flaggene blir det i seg selv en feststemning, og med pyntingen i dag, vil det bli den største dag så vel i korpsets som i Sandvikens historie.

Søndag 12. mai 1957.

I dag feiret Sandvikens Bataljon sitt hundreårsjubileum. I halv syvtiden gikk jeg ned på Sandvikstorget og fikk se gårsdagens strev i den rette belysning. Det var fantastisk: Været var det aller beste, og alle som jeg traff sa "gratulerer med dagen" med håp om at alt ville gå godt.

Klokken syv ble det blåst fanfare og flaggene ble heist, ikke bare i Sandviken, men også på Sandviksfløyen. Litt etter litt ble også de private flagg i Sandviken heist, og da ble det pent: I. kompanisjef blåste på linje klokken ti over syv og kvart over kom fanegarden med det gamle flagget pluss to norske flagg. De første blomstene i fanen var der allerede, røde og hvite. Sjefen holdt en anslående tale og mantede guttene til å være greie og flinke denne dagen. Så ble alle sideoffiserene kalt frem og fikk hver sin "portepé" av formannen i Sandviksguttenes forening Johan Aarberg.

Klokken halv åtte var en av dagens største stunder, nemlig faneoverleveringen. Den nye fanen er en kopi av fanen fra 1917, og den var pen, sikkert den peneste fanen i hele byen, blå dobbel silke med riksvåpenet, og under dette to sabler i kors og med årstallene 1857-1957 på. Leon Rosendahl, som sammen med Christen Tvedt overrakte fanen, gikk parade mot korpset, og fanebæreren, Arne Pettersen, fra korpset. De møttes på midten av plassen, og der byttet de flagg slik at fanebæreren fikk det nye mens Leon Rosendahl tok over det gamle. Tvedt holdt deretter en tale hvor han nevnte at Sandvikens Bataljon alltid hadde hatt vakre faner, conf. Ørneflagget som var kjent over hele byen.

Kl. 08:00 var det så morgenprosesjon rundt Sandviken med kransepålegging av sjøfartsmonumentet ved Sandviksparken og ved stifteren Stoltz hus. Der holdt sjefen ved 50. års jubileet Julius Moldestad en tale hvori han mintes Søren Hielm Stoltz, stifteren av Sandvikens Bataljon.

Derfra marsjerte man til Sandvikskirken hvor pastor Huseby holdt en grei tale i humoristiske vendinger og hvor vi fikk en hilsen fra nordmenn i Amerika ved pastor Hanssen. I kirken satt alle pelotongsjefene på enden av hver benkerad, med sin pelotong innenfor. Ved middagstid samlet man seg igjen på Sandvikstorget hvor den lenge forventede oppvisning ~o~ de eldre skulle finne sted. Det sies at der var nærmere 400 eldre gutter til stede, og det ble en alle tiders demonstrasjon av hva guttene hadde tilegnet seg av eksersis. Alt gikk prikkfritt, det var som om hele opplegget ga guttene den rette stimulans, og det er vel noe av det beste Sandvikens Bataljon har prestert. Oppvisningen ble da også belønnet med ovasjoner noe guttene vel fortjente.

Så kom turen til gratulantenes rekke, og de var møtt fulltallig frem, ja til og med Lengdene møtte fram, og fra dette nye korpset ble Sandvikens Bataljon overrakt en fanemedalje. Pent gjort. Ellers var det et gavedryss uten like, men for å trekke frem det riktig originale, så kom Dreggens Buekorps med et flott primus som guttene skulle ha i

hytten. Fra S.F. ble det overrakt en sabel og fra kommunen ved ordfører Tjønneland en vakker tromme. Et like vakkert horn fikk korpset av Nygårds Bataljon.

Etter at gaveutdelingen var unnagjort, takket sjefen Bjørn Nielsen i velvalgte ordelag for all oppmerksomheten, og korpset kunne se tilbake på et **alle tiders vellykket jubileum som vil huskes lenge. Det må nevnes at ved** denne anledning ble Bjarne Bergesen tildelt Ørneordenen.

Soldatfest ble det også senere på dagen, og om kvelden samlet man seg til jubilumsfest i Sandviksguttenes Forenings regi. Det skal ha vært en uforglemmelig fest, men det er en annen historie. Som avslutning på en meget vellykket sesong, foretok korpset landtur til Kvamsvåg første søndag i juni. Deltagelsen var meget stor, det sies korpset med stort og smått talte 135 gutter. Se video på Bataljonen => Historikk => Video => Sandvikens Bataljon 1957.





12. mai 1957.